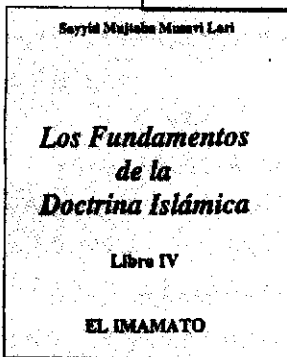
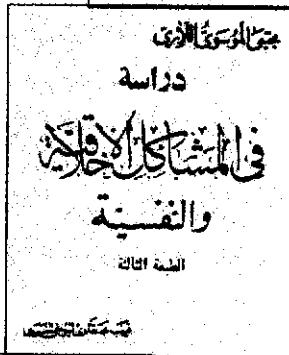
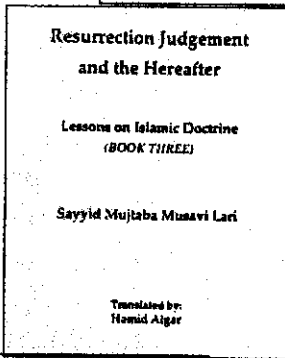
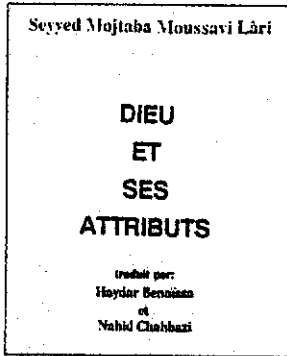


مرکز نشر

معارف اسلامی در جهان\*

... در سفری تبلیغی که به سال ۱۳۷۰ در یکی از شهرهای کوچک و دور افتاده کشور در غرب آفریقا، بسر می بردم، جوان سیاه پوستی به دیدنم آمد که با شوق و علاقه نام ایران را به زبان می آورد و گواه عشق خود را نامه ای و کتابی می شمرد که از قم برایش ارسال کرده بودند. نامه از مرکزی به نام «مرکز نشر معارف اسلامی در جهان» بود. این آغاز آشنایی من با نام مرکز مزبور و مؤسس عالم وارسته حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقای سید مجتبی موسوی لاری بود. با گذشت زمان و دیدار تعدادی دیگر از مردم در آن سامان به گستره پژوهش و آوایی برآمده از دلی آکنده از عشق و قلبی سرشار از اخلاص پی بردم. وقتی گستردگی و عظمت کار سید مجتبی لاری را مشاهده کردم و در کنار آن آوازه گری نهادها و تشکیلات عریض و طویل را دیدم، ژرفای سخن مولا علی (ع) را نیک دریافتم که «وَقَدْ أَرَعَدُوا وَأَبْرَقُوا وَمَعَ هَذَا هَذَا الْأَمْرِينَ الْقَشَلُ؛ وَكَسْنَا نُرْعَدُ حَتَّى نُوقِعَ وَلَا نُسِيلُ حَتَّى نُمَطَّرَ» رعد و برقی بی بارش کردند و از هم پاشیدند؛ و ما بی آن که به انجام رسانیم رعد نمی کنیم و بی آن که بیاریم سیلی راه نمی اندازیم» حجت الاسلام والمسلمین سید مجتبی موسوی لاری فرزند مرحوم آیت الله حاج سید علی اصغر لاری و نوه مرحوم آیت الله العظمی حاج سید عبدالحسین لاری از مجتهدان و مراجع تقلید عصر مشروطه، در سال ۱۳۴۲ برای مداوای بیماری خود سفری به کشور آلمان می کند. توقف در آلمان فرصتی در اختیار وی می گذارد تا برخی از مراکز مسیحی را از نزدیک ببیند و با چندتن از اندیشوران مسیحی به

\* یکی از فضلا و اندیشمندان که چند سالی جهت امور تبلیغات اسلامی به غرب آفریقا رفته بودند و از نزدیک با نتیجه تلاشهای مرکز نشر معارف اسلامی در جهان آشنا شدند با اطلاعاتی که از آن مرکز در قم بدست آوردند، این گزارش را تهیه کردند.



گفت گو پردازد. حاصل این دیدارها و تفکر و اندیشه در بازتاب تمدن غرب در فکر و رفتار مردم و چگونگی معرفی و شناسایی اسلام در آن دیار، کتابی به نام «اسلام و سیمای تمدن غرب» می‌گردد. موسوی لاری در این کتاب تلاش کرد تا ضمن ایجاد تردید در دید غربیان درباره اسلام، استواری فرهنگی تمدن اسلام را در برابر تمدن غرب بنمایاند. استخوان بندی کتاب که بر زمینه ای عینی و واقع گرایانه بنیان نهاده شده بود؛ با روی کردی خوب از سوی جامعه کتاب خوان مواجه شد و هشت بار چاپ شد. ترجمه کتاب توسط پرفسور «فرانسیس گلدین» به زبان انگلیسی و چاپ و نشر آن سه بار در انگلستان و سه بار در امریکا، موجب روی کرد پاره ای محققان و خاورشناسان خارجی گشت. بعضی از مطبوعات غرب با نگارش مقالاتی - که تعدادی از آن‌ها در یکی از چاپ‌های فارسی برگردان شده‌اند - به کتاب اهمیت جهانی داد، ترتیب مصاحبه ای از سوی رادیو انگلستان با مترجم کتاب آقای فرانسیس گلدین، شناسایی کتاب را فراگیر ساخت و از آن به بعد نامه‌های بسیاری به سوی نویسنده کتاب ارسال شد، پرسش‌های جدیدی مطرح گشت و پاسخ‌های نویی را جویا شدند. فراوانی نامه‌ها و گستردگی پرسش‌ها و فراگیری نیازها، ضرورت ایجاد مرکزی برای معرفی اسلام در جهان را نشان داد و سید مجتبی موسوی لاری در سال ۱۳۵۵ و پس از سیزده سال از اولین برخوردش با نیازها و واقعیت‌های بیرون از ایران، به تأسیس «مرکز نشر معارف اسلامی در جهان» پرداخت.

آن روز که سید مجتبی لاری مرکز یاد شده را بنیان نهاد، شاید فکر نمی‌کرد چنین این فریاد روزی بتواند دیوارها پولادین زندان‌های امریکا را بشکافد و در آن سوی این دیوار آرامش ایمان را بر دل زندانیان سیاه پوست مهمان کند. عبدالباری یکی از زندانیان آزاد شده در نامه ای به سید مجتبی لاری می‌نویسد:

«چند سال قبل وقتی من در زندان بودم، تعداد زیادی کتاب از طرف شما دریافت کردم. این کتاب‌ها آرام آرام در تمایل به اسلام، یاریم کردند. اکنون من در بیرون از زندان هستم و سازمانی برای کمک به مسلمانان زندانی تأسیس کرده‌ام... این کار نه فقط به خاطر بهای سنگینی است که من برای زندگی ام پرداختم (دوازده سال از بیست و یک سال عمرم را در زندان گذراندم) بلکه به سبب حرکت قوی در گرایش به اسلام در بین زندانیان امریکا است...»

عظمت و ارزش کار سید مجتبی لاری در کشوری چون ایران که زمینه‌ها و امکانات لازم برای آگاهی از اسلام وجود دارد، چندان نمی‌تواند نمود داشته باشد؛ اما برای کسانی که از عمق

نیاز و علاقه مردم کشورهای دور دستی چون کشورهای آفریقایی یا آسیای دور آگاهی دارند، این تلاش‌ها پر معنا و بسیار با ارج است و مفهوم نامه آن مسلمان آفریقایی به سید مجتبی لاری را خوب درک می‌کنند:

«... از شدت فقر تنها یک قرآن بین بستگان من وجود دارد که خواندن آن را به نوبت انجام می‌دهیم. لذا با شنیدن آوازه مؤسسه شما مبنی بر ارسال کتب اسلامی و قرآن، به صورت رایگان، به وجد آمده با فروش کفش‌های خود پول تمبرنامه را تهیه کرده و برایتان درخواست نامه ام را فرستادم...»

وقتی این فقره نامه را می‌خواندم منظره زیبا و در عین حال تأثر انگیز مکتب خانه‌های گینه کوناکری، گانا در جلو چشم‌هایم مجسم می‌شدند که چگونه به خاطر فقدان نسخ قرآن و کم بود نوشت افزار، هر روز صبح معلم آیه‌های قرآن را بر روی لوح‌های چوبی می‌نوشت و شاگردان پس از حفظ و یادگیری، آن را با آب می‌شستند تا برای روز دیگر جهت نوشتن آیاتی دیگر آماده شود.

و انسان وقتی سید مجتبی لاری را می‌بیند که یک تنه به مبارزه این همه نیاز رفته است، بر همت وی آفرین می‌گوید. گرچه به یقین این همه نیاز را وی به تنهایی نمی‌تواند پاسخ گو باشد، اما در مدت بیست و یک سال، نیازهای زیادی را پاسخ گفته است.

«مرکز نشر معارف اسلامی در جهان» با ترجمه، نشر کتاب «اسلام و سیمای تمدن غرب» به زبان انگلیسی کار خود را آغاز کرد و آنگاه ترجمه آلمانی کتاب را توسط پرفسور «رولف سینگلر» چاپ و نشر داد. ترجمه‌های فرانسه، اردو، اسپانیایی، عربی، ژاپنی، روسی، تایلندی، مالایایی و کردی کتاب نیز هم‌زمان با گسترش فعالیت مرکز در کنار ترجمه دیگر کتب اعتقادی و اخلاقی نشر یافت. بعضی از کتاب‌های مرکز افزون بر زبان‌های یاد شده به زبان‌هایی چون چینی، آذری، سواحلی، هوسا، پرتغالی و بنگالی نیز ترجمه و نشر شده است. مرکز یاد شده در کنار ترجمه و نشر قرآن کریم، نهج البلاغه و صحیفه سجادیه و کتاب اسلام و سیمای تمدن غرب به زبان‌های گوناگون به تألیف، ترجمه و نشر کتاب‌های دیگری از سید مجتبی لاری و دیگران همت گماشت.

«رسالت اخلاق در تکامل انسان»؛ «بررسی مشکلات

اخلاقی و روانی» و یک دوره اعتقادات اسلامی با عنوان «مبانی اعتقادات در اسلام» در چهار جلد از سید مجتبی لاری، حاجة الأنام الی النبی (ص) و الامام (ع) از مرحوم سید علی اصغر لاری، رساله الحقوق امام زین العابدین (ع)، چهل گفتار از رسول اکرم (ص)، چهل گفتار از امام علی (ع) و ... از جمله کتاب هایی است که مرکز مزبور به زبان های گوناگون چاپ کرده است.

شیوه و منش مرکز بر دقت در همه کارهاست تا اخلاق اسلامی و اعتقادات دینی در شکل مناسب ارائه گردد؛ از این رو، بر ترجمه کتاب ها توسط مترجمان توانمند تأکید می ورزد و عموماً مترجمانی به این کارها دست می یازند که خود با تمام وجود محتوای کتاب را لمس کرده و ضرورت برگردان آن را احساس می کنند. حامد الکار مترجم کتاب «مبانی اعتقادات در اسلام» در پاسخ به چرایی ترجمه کتاب مزبور می گوید:

«این کتاب دارای بیانی منطقی و کلامی مستدل است که در جوامع غربی برای ارائه اعتقادات غنی اسلام بسیار مفید و پرجاذبه می باشد؛ از این رو در بین دیگر آثار تألیفی در زمینه اعتقادات اسلامی برای من جایگاه ویژه ای دارد».

مترجم «رساله الحقوق» به زبان فرانسه، آقای جیروم کورسل درباره این رساله بر این اعتقاد بود که «این رساله از حقوق بشر امروزی پیشرفته تر است». وی در گزینش چهل حدیث از پیامبر اکرم (ص) و چهل حدیث از امام علی (ع) توجه به نیاز شدید جامعه کنونی غرب داشت.

مرکز در فضایی محدود با چند اطاق، با بهره گیری از یاری و کمک مردم مسلمان و فرهنگ دوست، کتاب ها را با ترجمه دقیق، حروف چینی، چاپ و کاغذ خوب و چشم نواز نشر می دهد و توسط پست به صورت رایگان به سرتاسر جهان ارسال می دارد. این مرکز با بیش از دو هزار مرکز و مؤسسه تبلیغی و تحقیقی در یک صد و ده کشور جهان ارتباط دارد و ده ها هزار نامه از جویندگان آگاهی از اسلام - از ولیعهد انگلستان گرفته تا زندانیان امریکا - دریافت کرده و به آن پاسخ گفته است. بسیاری از نامه ها درخواست کتاب و نشریه برای ژرفا بخشیدن به آگاهی های اسلامی خوانندگان است و مرکز پس از بررسی نامه ها و بر پایه موقعیت درخواست کننده و حجم تقاضای مؤسسه های مذهبی، مدرسه ها، دانشگاه ها و اشخاص، کتاب ها را با بسته بندی مناسب ارسال می کند.

مرکز در نامه هایی که دریافت می کند، ضمن آگاهی از وصول کتاب ها، به گستره تأثیر تلاش خود پی می برد و بیش از پیش به کار خود اطمینان پیدا می کند و از گستره نیازها و عظمت

مسئولیت حوزه های علمیّه در برابر آن نیازها اطلاع پیدا می کند. مرکز مطمئن است در صورتی که معارف قرآنی و تعالیم اهل بیت (ع) به شیوه و زبان قابل فهم جهانیان ارائه گردد، مشتاقان زیادی پیدا خواهد کرد. یکی از اساتید و محققان دانشگاه آلمان به نام دکتر فیلیپ وولی در نامه ای به مرکز نوشته است:

«... یکی از دوستانم که یک کاردینال مسیحی است به مهمانی به منزل ما آمد. او کتاب صحیفه سجادیّه را در کتابخانه من دید، مجذوب آن گشته و به مطالعه پرداخت. از آن جایی که مطالب عرفانی کتاب برایش تازگی داشت آن را با اصرار زیاد از من گرفت. لطف کنید و نسخه دیگری برابم بفرستید...»  
کتاب خانه واتیکان نیز وقتی نسخه انگلیسی صحیفه سجادیّه را دریافت کرده بود، نامه تشکر آمیزی ارسال داشته است در آن می نویسد:

«این کتاب حاوی مضامین عالی عرفانی است، لذا آن را در بهترین جایگاه کتابخانه جهت استفاده محققان قرار داده ایم.»  
یکی از رهبران حزب سوسیال دمکرات آلمان به پرفسور سینگلر مترجم «اسلام و سیمای غرب» می نویسد «مطالعه این کتاب تأثیر عمیقی در من بخشید و دیدگاه مرا نسبت به اسلام عوض کرد. من دوستانم را به مطالعه این کتاب فراخواهم خواند».  
این قبیل استقبال و رویکرد به معارف اهل بیت (ع) در کشورهای غربی که از تنوع افکار و ایده های فراوان برخوردارند در کنار رویکرد گسترده کشورها و جوامع دور افتاده بسیار ناچیز است و همه این توجه ها بیانگر عظمت و وظیفه و مسؤولیتی است که بر دوش حوزه های علمیّه و مجامع علمی - تبلیغی کشور است.

مرکز معارف اسلامی در جهان با آگاهی خوب از این نیازها بر آن است ضمن گشودن شعبه ای دیگر در شهرستان لارو بهره گیری از امکانات کامپیوتری، تلاش های خود را نظمی دوباره دهد و با توسعه موضوع کتاب های ترجمه، مباحث حقوقی، فلسفه، کلام و تفسیر را در دستور کار خود قرار دهد.  
تلاش سید مجتبی لاری می تواند الگوی خوبی برای آن دسته از محققان و نیز نیک اندیشانی باشد که در روزگار آوازه گری کنونی، می خواهند کاری بی پیرایه و خدایسندانه کنند. توفیق همه پاک دلان را آرزو مندیم.

○